

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМІВ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПORA ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

Видається з 1933 р. № 13 (1586). 29 БЕРЕЗНЯ 1985 РОКУ. Виходить щотижня. Ціна 2 коп.

ЧИТАЙТЕ В

НОМЕРІ:

▲ ЧАС ДІЯТИ. (ПРОБЛЕМИ ПАРТИЙНОГО КЕРІВНИЦТВА). СТАТТЯ СЕКРЕТАРЯ ПАРТКОМУ І КОНДРАТЮКА — 1 СТОР.

▲ ДІТИ ДО КОЖНОГО КОМСОМОЛЬЦЯ (З ПЛЕНУМУ МІСЬКОГО КОМІТЕТУ ЛКСМУ) — 2 СТОР.

▲ ЗАЛЕЖИТЬ ВІД НАС. (ПРО ІДЕЙНО-ПАТРИОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ) — 2 СТОР.

▲ ШО МОЖЕ КАФЕДРА? БЕСІДА З ПРОФЕСОРОМ І. І. КОВИЛЯЦЬКИМ — 3 СТОР.

▲ ПАСИВНІСТЬ І БАЙДУЖІСТЬ. ХТО ВИНЕН? (ПРО ЖИТТЯ КОМСОМОЛЬСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ СПІВРОБІТНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ) — 4 СТОР.

ЧАС ДІЯТИ

В обставині високого творчого піднесення наша країна вступила в завершальний рік XI п'ятирічки. Багато в чому він незвичайний. Це рік безпосередньої підготовки до XXVII з'їзду КПРС, 40-річчя Великої Перемоги над фашизмом. Трудові колективи докладають максимум зусиль, щоб успішно виконати і перевиконати народногосподарські плани і соціалістичні зобов'язання зробити вагомий внесок у зміцнення економічної і оборонної могутності нашої Батьківщини.

Певних успіхів у покращанні навчально-виховного процесу та наукової роботи досяг колектив і нашого університету. За підсумками республіканських соціалістичних змагань серед вузів МВССО УРСР Одеський держуніверситет посів третє місце. Два представники університету — професори В. О. Преснов та В. В. Фащенко — стали лауреатами Державної премії Української РСР. Більш як 50 студентів університету визнані переможцями республіканського огляду-конкурсу студентських наукових робіт.

Проте дух сьогодні не дає нам ніяких підстав для самозаспокоєння. Партія вимагає від нас приведення в дію всіх резервів, а також невикористаних можливостей, наполегливого і кропіткого виконання наявних недоліків, підвищення відповідальності на всіх ділянках навчально-виховної і наукової роботи. Тільки на цьому шляху можна досягти покращання справи підготовки фахівців високої кваліфікації, підвищення внеску вузівської науки у розвиток НТП та вирішення важливих народногосподарських завдань. Провідну роль у цьому повинні взяти на себе комуністи, первинні партійні організації.

Багато в чому успіх цієї роботи залежить від особистості секретаря первинної парторганізації. Висока відповідальність, особиста заклопотаність за стан справ на кожній ділянці роботи, вміння налагодити активну роботу членів партійного бюро та партійних активістів, чутке й уважне ставлення до людей в поєднанні з високою принциповістю та вимогливістю при оцінці недоліків в їх роботі — ось які риси притаманні деяким партійним вождям, таким як секретар партійного бюро історичного факультету А. К. Лозовський та секретар партійної організації Наукової бібліотеки В. А. Бозіна.

Проте у нас чимало прикладів іншого характеру. Як відзначалося на беззневому (1985 р.) Пленумі ЦК Компартії України з кадрових питань, у частини керівників

І. КОНДРАТЮК,
секретар парткому ОДУ.

уражене самолюбство виявляється інколи вище розуміння партійного та службового обов'язку, а надмірна зарозумілість доводить до хворобливої амбіції. На жаль, ці слова можна повністю віднести до деяких наших товаришів.

Сьогодні необхідно визначити, що особливе занепокоєння в університеті викликає стан дисципліни. Мова йде не лише про неухильне підтримання належного внутрішнього розпорядку, хоч це також важливо, але головним чином про таке відношення до роботи, яке забезпечує високу її якість, ефективність і продуктивне використання робочого часу. Проте далеко не на всіх факультетах і кафедрах, підрозділах університету з цим усе гаразд. Помітно послаблено контроль за роботою кафедр та їх партійних груп з боку партійних бюро механіко-математичного, філологічного, біологічного факультетів (секретарі парторганізації товаришів С. Ф. Скороход, А. І. Паньков, Н. К. Бочарова). В свою чергу партійні групи та завідуючі кафедрами припустили вимогливість до викладачів. Зокрема, формально контролюється виконання індивідуальних планів учбово-методичної, наукової та ідейно-виховної роботи. Не завжди викладачі звітують на кафедрах за виконану роботу, а з боку партійних бюро не дається принципової оцінки фактам недисциплінованості, байдужого ставлення до виконання своїх прямих службових обов'язків, порушення трудової дисципліни. Серйозні недоліки повсюдно мають місце в організації роботи учбово-допоміжного персоналу кафедр і факультетів. Відповідальність за це несуть, перш за все, завідуючі кафедрами і декани факультетів. Все це не може не впливати негативно на стан учбового процесу, його якість та ефективність. Отже, не дивно, що останнім часом виникало чимало проблем з відвідуванням студентами лекцій, їх підготовкою до семінарських та практичних занять на фізичному, механіко-математичному, юридичному, геолого-географічному факультетах. Ні з боку деканів, ні партійних бюро, ні комсомольського активу вказані факти не отримали відповідної оцінки.

Не можна замовчувати також і низької виконавчої дисципліни в ряді факультетських партійних організацій. Це стосується в першу чергу партійних бюро філологічного (т. Паньков), механіко-математичного (т. Скороход) факультетів, факультету романо-германської філології

(т. Барбарига). Викликає подив і те, що зриви патрулювання ДНД на факультетах філологічному, хімічному (т. Анісімов), а також неповні виходи на фізичному (т. Солошенко), біологічному (т. Бочарова), механіко-математичному та геолого-географічному (т. Ротар) факультетах не викликали принципового осуду комуністів.

Неодноразово гострій критичі за незадовільну роботу, погану організацію праці, порушення трудової дисципліни піддавались бухгалтерія університету (М. А. Перекитний), планово-фінансовий відділ (В. А. Мурадян). Однак, належних висновків ці товариші не зробили, що було знову підтверджено в ході останньої перевірки, проведеної контрольними ревізійними органами. В той же час партійна організація АГЧ (т. Львов), не дає принципової оцінки негативним фактам, або ж оцінює їх занадто ліберально.

Як не прикро, але питання організованості та дисципліни ще не стали предметом повсякденної турботи в підрозділах — на факультеті, кафедрі, лабораторії, секторі тощо. Звикли до того, що час від часу проводяться перевірки зверху, в ході яких і викриваються недоліки. А от щоб запобігти їм, зробити неможливими, або звести нарівень — така думка, мабуть, нікому і в голову не приходить. У цьому відношенні найбільш важлива роль належить кафедрі як основній ланці учбово-виховного процесу у вузі, і лабораторії, яка у зв'язку з реорганізацією НДЧ стає її основним структурним підрозділом.

Успішне вирішення важливих завдань, що стоять перед університетом, в значній мірі залежить від стилю і методів роботи партійних організацій, від утвердження атмосфери взаємної вимогливості, критичного ставлення до наслідків своєї власної роботи. Ось чому виборні органи та особи покликані не тільки самі бути взірцем високої дисципліни та організованості, але й повести справу так, щоб кожний комуніст був в авангарді цього процесу. І тут не може бути дрібниць. Важливо все — і розподіл партійних доручень, і індивідуальний підхід, і технологія підготовки і проведення партійних зборів, і ставлення до критики, і нарешті контроль за виконанням прийнятих рішень.

Головне, як було з новою силою підкреслено на позачерговому беззневому Пленумі ЦК КПРС, щоб добитися успіхів, треба покінути нарешті з парадністю і марнослів'ям, безпринциповістю і безвідповідальністю. Годі балачок, час діяти!

ПРАВОФЛАНГОВІ

Вікторія БАБАКІНА цього року закінчує хімічний факультет. Вона відмінно вчиться, очолює на протязі п'яти років комсомольську організацію групи. Вікторія мріє й надалі вести наукову роботу, якою вона займається з першого курсу. Бажаємо їй нових успіхів у дослідженнях.

На знімку В. Шишина — випускниця хімічного факультету Вікторія БАБАКІНА.

Студентські вісті

ЗАПРОШУЄМО НА КОНФЕРЕНЦІЮ

В Одеському університеті стало доброю традицією проводити щорічну підсумкову студентську наукову конференцію.

Нинішня 41-а наукова конференція присвячена знаменній даті — 40-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років.

У роботі конференції візьмуть участь не лише студенти нашого університету, але й гості 12 вузів країни, у тому числі з Ярославського, Київського, Тбіліського та Самаркандського університетів.

Конференція розпочнеться 2 квітня о 15 годині у Великому актовому залі з пленарного засідання. Наступного дня відбудуться секційні засідання.

3—4 квітня за планом засідання секцій суспільних наук,

5—6 квітня — спеціальних наук.

Цікавою обіцяє бути культурна програма 41-ї студентської конференції. Для гостей буде організована екскурсія в село Нерубайське, по маршруту «Літературна Одеса». Вони відвідають оперний театр, театр музичної комедії, оглянуть експозицію музею Західного і Східного мистецтва, ознайомляться з університетським палеонтологічним музеєм. Ректоратом, партійною і профспілковими організаціями, комітетом комсомолу і Радою НДРС ОДУ немало докладено зусиль до того, щоб конференція пройшла на високому ідейно-методичному і організаційному рівні. То ж побажаємо успіхів її учасникам.

С. ЩОГОЛЕВ,
аспірант кафедри
вищої математики,
голова НСТ ОДУ.

В КОМІТЕТІ ЛКСМУ ОДУ

На черговому засіданні комітету комсомолу були розглянуті важливі питання ідейно-виховної роботи зі студентською молоддю. Приводом для серйозної розмови стало обговорення питань «Про участь комсомольців факультету РГФ у заходах університету по організації гідної зустрічі 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні» та «Про розвиток міжнародних зв'язків вузівського комсомолу з молодіжними організаціями іноземних студентів і підготовку до XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів у Москві».

Відзначивши окремі позитивні зрушення в підвищенні ідейно-політичної активності комсомольських організацій університету, зокрема, активізацію роботи груп «Пошук», комітет комсомолу вказав водночас на наявність значних недоліків в питаннях ідейно-політичного виховання студентів. Так, деяку занепокоєність викликає незадовільна підготовка на ряді факультетів Всесоюзної акції «Рівняння на прапорі Перемоги»; бракує конкретної організаторської роботи по підготовці до університетського воєнно-спортивного свята «Перемога-40». Не в повну міру своїх сил і можливостей працюють у цьому напрямку комсомольські організації НДІ фізики (секретар Олександр Ахмеров) та співробітників юридичного факультету (секретар — Ніна Бровченко).

Товариші, що виступали з другого питання порядку денного (заст. секретар комсомольського бюро біофаку Ірина Гаврилук, заст. секретаря комітету комсомолу мехмату М. Вальчук та заст. секретаря комітету комсомолу ОДУ Сергій Литвинов), всебічно висвітлили багатогранну роботу університетського комсомолу з питань виховання молоді.

В той же час як у виступах членів комітету комсомолу, так і його секретаря Ігоря Банделюка не приховувались суттєві недоліки, які ще мають місце у цій важливій роботі. Зокрема, було зазначено, що договори молодіжних спілок з промисловими підприємствами використовуються неефективно і не впливають в належній мірі на стан міжнародного виховання. Незадовільно ведеться також робота по залученню іноземних студентів до СВЗ, погано організоване навчання іноземних студентів на факультеті громадських професій.

Комітет комсомолу, як було самокритично підкреслено у виступі Ігоря Банделюка, не займається предметно оглядом художньої самодіяльності серед іноземних студентів.

Вимагає покращання робота Клубу Інтердружи «Орбіта» (голова Є. Мудрова) і ради Інтердружи (наставник — В. Г. Рибальченко). З обговорених питань комітетом комсомолу були прийняті розгорнуті постанови.

Починаємо обговорення проблем, які були підняті проктором з учбово - організаційної роботи В. М. Тодьким в його інтерв'ю, надрукованому в нашій газеті 1 березня ц. р. під заголовком «Боротися з формалізмом».

Відкриваючи нову рубрику, редакція «ЗНК» має намір представити роботу і здобутки всіх провідних кафедр університету. Представляємо кафедру педагогіки, яку очолює професор І. І. Кобеляцький. З керівником кафедри зустрівся наш кореспондент.

— Іван Іванович, як відомо, очолювана Вами кафедра робить немало корисного для організації більш доцільного, на високому методологічному і методичному рівні навчального і ідейно - виховного процесу в університеті. Ви особисто розробили чимало наукових рекомендацій на допомогу університетським викладачам незалежно від дисциплін. Це, перш за все, методичні рекомендації «Формування у студентів марксистсько - ленинського світогляду в процесі викладання загально-наукових і спеціальних дисциплін».

Схвалення викладачів багатьох вузів країни знайшли такі ваші праці, як підручник «Основи педагогіки вищої школи» (1978 р.), методичні розробки «Наставники студентів», «Питання виховної роботи у вищій школі» та багато інших. В цьому році під грифом Мінвузу СРСР має вийти із друку ваш посібник «Педагогіка» для інститутів і факультетів підвищення кваліфікації викладачів педвузів і університетів. Розкажіть більш докладно про роботу кафедри у світлі останніх рішень партії і уряду щодо удосконалення загальноосвітньої і професійної підготовки фахівців у вищій школі. І якщо Ви думки про можливість запобігти формалізму у викладанні?

— В Положенні про реформу загальноосвітньої і професійної школи зазначено, що «наукові праці учених педагогів... повинні знайти своє вті-

ЗАЛЕЖИТЬ ВІД НАС

ЗА РЯДКОМ РІШЕНЬ КОМІТЕТУ КОМСОМОЛУ.

Наш кореспондент зустрівся з членом комітету комсомолу ОДУ студенткою ІІ курсу юридичного факультету Інною Котенковою.

— Інна, постанови комітету комсомолу з питань, про які пише сьогодні «ЗНК», будуть доведені до відома комсомольських комітетів і бюро факультетів. Ми впевнені, що на засіданні комітету були наведені цікаві факти з ідеологічної роботи в комсомольських організаціях. Розкажіть про це, будь ласка.

— Так, справді, прикладів ініціативної роботи комсомольських бюро по ідейно-патріотичному вихованню студентів чимало. З безперечним успіхом пройшли в університеті заходи, проведені у рамках Всесоюзного місячника оборонно-масової роботи. Місячник було відкрито уроками під символічною назвою «І мужність як знамена пронесли». Активну участь в проведенні уроків мужності приймали ветерани Великої Вітчизняної війни А. В. Федоров, І. В. Михайлов, Н. І. Доброгорський, В. О. Фабіанська, Г. М. Ясинський та інші.

Пам'ятною подією для студентів відділення стала зустріч покоління за участю ветерана війни І. П. Никифорчука та студентів, які гідно виконували свій міжнародний обов'язок в ДРА.

До цікавих заходів, що мали велике виховне значення, слід віднести науково-теоретичну конференцію «Назустріч 40-річчю звільнення Радянської України від фашистських загарбників та 40-річчя Великої Перемоги», яку провели студенти історичного факультету. Комсомольці філологічного та біологічного факультетів виступали з концертами в підшефних військових частинах.

Між іншим, комсомольська організація співробітників філологічного факультету виступила з ініціативою про створення літопису факультетських меморіальних дошок. Мається на увазі зберегти для майбутніх поколінь документальні розповіді про викладачів кафедр і факультетів, які приймали участь у Великій Вітчизняній війні. Комітет комсомолу схвалив цю ініціативу і прийняв з цього питання відповідне рішення.

— Іншими словами, цікавих справ у комсомольців може бути стільки завгодно, було б бажання зайнятися конкретним ділом.

— Саме так. І не треба відкидати якись викрутасів в ідейно-виховній роботі. Я гадаю, що найбільш впливовим з точки зору його ідеологічної ефективності може бути безпосереднє спілкування з живими героями, людьми, які пройшли славний шлях до Перемоги, які здобули славу нашому народу. Отже, при бажанні будь-який захід може зацікавити студентів. Головне підготувати його як слід. А це залежить від нас.

ходити із конкретних обставин і враховувати безліч факторів, у тому числі й такі, як характер контингенту тих, кого ти навчаєш. І, звичайно, щоб не пійматися на гачок формалізму, необхідно постійно підтримувати у собі гостре відчуття нового, яке мусить бути сприйнято і відтворено у твоїй робо-

ДІЙТИ ДО КОЖНОГО КОМСОМОЛЬЦЯ

(З ПЛЕНУМУ МІСЬКОГО
КОМІТЕТУ ЛКСМУ)

Днями відбувся пленум Одеського міського комітету ЛКСМУ, на якому було обговорено питання «Про роботу комітетів комсомолу вузів Центрального району по дальшому вдосконаленню ідейно-політичного і морального виховання студентів у світлі рішень червневих (1983 р.) і квітневих (1984 р.) Пленумів ЦК КПРС».

Пленум прийняв відповідне рішення по доповіді першого секретаря Одеського МК ЛКСМУ О. Г. Єсіпова.

Прокоментувати роботу пленуму наш кореспондент попросив його учасника заступника секретаря комітету комсомолу ОДУ з ідеологічної роботи Євгена Степанова. Він сказав:

Зайвим було б підкреслювати важливість питання, яке всебічно обговорили учасники пленуму. Виступаючи, зокрема, підкреслювали, що останнім часом у вузах району помітно поліпшилась ідейно-виховна робота, більш різноманітніми стали її методи, форми і засоби. В доповіді серед інших вузів як позитивний приклад згадувався і наш університет. Проте головна увага була зосереджена на недоліках у виховній роботі зі студентами.

Так, перший секретар Центрального району ЛКСМУ Ю. В. Беспалов, секретар обкому ЛКСМУ А. В. Федченко, секретар комітету комсомолу ОДУ І. Банделюк, зав. відділом науки та учбових закладів Одеського МК КП України М. М. М'ясовський, ректор ОТХП І. Г. Чумак та інші товариші принципово і гостро говорили про необхідність значно підвищити якість проведення Ленінського заліку, суспільно-політичної практики студентів, атеїстичної пропаганди, контрпропагандистської ро-

боти. Ще чимало формалізму і показухи у проведенні цих заходів.

Критичні думки, що прозвучали на пленумі, повністю стосуються і комсомольської організації нашого університету.

— Євгене, неможливо собі уявити аналіз стану ідеологічної роботи без посилення на учбові справи і дисципліну студентів.

На пленумі стало відомо, що у вузах Центрального району постійно підвищується успішність. Сьогодні серед студентів району 2500 відмінників навчання, успішність становить 94 проценти, а якість знань 53 проценти. Розрив між «валом» і якістю, як бачите, ще значний. Отже, зрозуміло, на що саме групкомсоргам та старостам академічних груп потрібно звернути особливу увагу.

— Яких ще питань торкалися учасники пленуму?

— Йшлося також про підвищення якості наукових робіт, які представляються на Всесоюзні студентські конкурси з суспільних наук та історії міжнародного молодіжного руху. Виступаючи вказали на необхідність більш широкого залучення до суспільної роботи іноземних студентів, яких у вузах Центрального району навчається 2400 чоловік з 88 країн світу.

— Євгене, як би ти визначив першочергові завдання для університетського комсомолу, виходячи із рішень пленуму райкому комсомолу, який щойно відбувся?

Перш за все необхідно підвищити якість навчання. Для цього потрібно, щоб кожен студент усвідомив відповідальність за результати своєї роботи. А звідси виникає потреба посилити індивідуальну роботу серед молоді. Іншого «рецепту» не знаю.

Ви сказати, що сьогодні задоволені результатами роботи кафедр?

— У своєму виступі на березневому позачерговому Пленумі ЦК КПРС Генеральний секретар ЦК КПРС тов. Горбачов М. С. дав чіткий напрям морального і духовного розвитку радянської людини, без чого неможливо уявити успішне виконання грандіозних планів економічного і соціального розвитку нашої країни.

Виходячи із такої перспективи, кафедра повинна внести певні корективи в свої творчі плани. Вже не можна вдовольнитися розробками методичних рекомендацій, потрібні фундаментальні праці, які б узагальнювали найбільш дієві досягнення з питань педагогіки вищої і середньої школи. І не менш важливим вважаю необхідність для співробітників кафедр особисто бути зацікавленими в практичному використанні викладачами і студентами університету наших методичних розробок. Інакше наша робота буде позбавлена якогось сенсу.

— Іван Іванович, останнє питання: яке першочергове завдання має вирішувати ваша кафедра найближчим часом?

— Зараз кафедра готується до важливого заходу в університеті — з нового навчального року вводиться з першого курсу безперервна педагогічна практика. Це нововведення вимагає від усього колективу кафедр дійсно творчого напруження і всебічної конкретної підготовки до реалізації нових планів.

— Дякуємо за бесіду і зичимо кафедри нових здобутків.

Кафедра і учбовий процес

НЕ ВІДРИВАТИСЬ ВІД ЖИТТЯ

лення в конкретних рекомендаціях, навчальних посібниках і методичних порадиниках». Всі висновки і пропозиції повинні бути адресовані студентам, кафедрам і вчителям шкіл і профтехучилищ.

Кафедра педагогіки вищої і середньої школи Одеського університету вже багато років працює над тим, щоб наукові розробки з педагогіки дійшли до безпосереднього «споживача». Так, лише за останні 4 роки кафедрою опубліковано 55 робіт загальним обсягом 128 друкованих аркушів. Це, головним чином, методичні рекомендації.

Що стосується вашого питання про формалізм, то мушу сказати, що ця небезпечна «хвороба» виникне неминує, якщо фахівець буде механічно і некритично переносити у свою роботу ті чи інші методичні рекомендації та поради. Адже у кожній справі слід ви-

ті новаторськи. Ось, на мою думку, єдиний спосіб уникнути формалізму.

— Кого із співробітників кафедри ви могли б назвати, які сьогодні досить активно працюють над актуальними темами педагогіки вищої школи?

— Доцент Л. М. Біляєва та М. А. Байдан видали декілька праць з питань удосконалення науково - дослідної роботи студентів, а також рекомендації кафедрам і студентам з цих питань. Доцент С. Н. Василевська розробила і надрукувала програму по спецкурсу СПП, а також ряд рекомендацій з суспільно - політичної практики.

Методичні рекомендації по моральній підготовці учителя в університеті видали доценти Г. П. Гребінна і О. С. Вовкова.

Старший викладач І. О. Климов займається розробкою питань планування самостійної роботи студентів. Ним надруковано «Положення про пла-

нування трудомісткості самостійної роботи студентів».

Викладач О. М. Кириченко опублікувала серію рекомендацій з естетичного виховання учителя в університеті та інші. Активно працює над питанням впровадження в навчальний процес технічних засобів і ЕОМ

доцент К. А. Норкін. Проблеми удосконалення педагогічної практики студентів опрацьовує доцент О. М. Якубовська.

З усіх праць кафедра отримала від багатьох вузів, а також факультетів нашого університету понад 50 актів про впровадження.

— Іван Іванович, Вам доводиться читати лекції на психолого-педагогічному семінарі викладачів вузів Одеси. Декілька слів про цей семінар.

— Без удаваної скромності можу сказати, що робота цього семінару, який існує ось уже 16 років, в значній мірі являється здобутком двох кафедр університету: психології і педагогіки. За час існування семінару його закінчили 2.150 чоловік. Семінар дає змогу не лише ознайомитися, але й знати найбільш доцільну форму втілення в своїй роботі останнього слова практичної педагогіки.

— Іван Іванович, чи можете

КВІТКА У ВІНОК ПАМ'ЯТІ

Невисокий на зріст, худорлявий чоловік, з правильними м'якими рисами обличчя, завжди спокійний і уважний. Дивував і приваблював своєю доброзичливістю, і в той же час залишався вимогливим до людей. Таким пам'ятають на нашому факультеті Андрія Івановича Позігуна. Саме таким уявляється нам узагальнений портрет радянського ученого.

Тим більше, що в минулому у Андрія Івановича був «червоний» диплом про закінчення хімічного факультету, успішне навчання в аспірантурі. Але так добре розпочатий шлях молодого ученого-комуніста перепинила війна.

Всі 73 дні героїчного захисту Одеси воював Андрій Іванович в морській піхоті під командуванням знаменитого полковника Осипова. І в численних атаках і контратаках, в кривавих рукопашних сутичках відчував він

підтримку рідного хімфаку — в обложеному місті, в хімічних лабораторіях університету виготовлялись ручні гранати, які так вправно використовували морські піхотинці. Недаремно фашисти називали їх «чорною смертю».

А потім була оборона Севастополя. Про мужність Андрія Івановича Позігуна під час героїчної оборони морської твердині пише в своїй книзі «На пути к перелому» генерал-лейтенант Ласкін. Це саме в ті дні на кителі Андрія Івановича засяяв орден Червоної Зірки.

Його воєнні дороги закінчилися в Німеччині, у логові фашизму.

Після війни у рідному університеті комуністи обрали Андрія Івановича Позігуна секретарем партійної організації хімічного факультету. Як учений і педагог багато сил віддав Андрій Іванович вихованню молодих спеціалістів спочатку в Одеському

університеті, а потім в братній Монголії, куди його запросили викладати неорганічну хімію.

Талант і скромність, сугубо «цивільні» наукові інтереси і особиста хоробрість, блискучий шлях бойового фронтовика-офіцера поєдналися в одній людині.

Саме такі люди, яких в нарисах прийнято називати простими радянськими людьми (проте які ж вони прості), привели нашу країну до Перемоги.

Завчасно пішов із життя Андрій Іванович Позігун. Але в переддень 40-річчя Перемоги над фашистською Німеччиною ми, студенти-хіміки з почуттям особливої поваги і шани згадуємо про цю людину, все життя якої було боротьбою.

В. МАРКОВА,
студентка IV курсу
хімфаку.

Твоя родовідна У МЕНЕ, ЯК У ВСІХ

Спочатку про моїх предків. Обидва приймали участь у першій світовій війні. Один з них — Тарасов Іван Михайлович із селян-бідняків, активно боровся за остаточне встановлення Радянської влади у рідному селі. Багато років був головою колгоспу в Іванівській області.

Мій дід, Іван Дмитрович Благодаров та його п'ять братів воювали на фронтах Великої Вітчизняної.

Двоє з них загинули, один помер після війни. Дід Іван тяжко хворів, війна не пройшла безслідно і для нього. За мужність і хоробрість його нагороджено медалями «За оборону Севастополя», «За оборону Кавказу», «За перемогу над фашистською Німеччиною» та іншими.

Моя бабуся, Серафима Олексіївна Благодарова, зараз на пенсії, все життя пра-

цювала медсестрою. Нагороджена знаком «Відмінник охорони здоров'я». Її портрет постійно висів на Дошках пошани.

В моїх родичах мене приваблюють такі ж риси характеру, як у більшості радянських людей: працьовитість, доброзичливість, вміння добре робити свою справу, надійність.

Сказати, чи гідно я несу сімейну естафету, поки що не можу, бо нічого особливого в житті я ще не зробила. Вчуся з задоволенням, проте не вистачає часу.

Поки що за мету ставлю добитися високого рівня професійної підготовки, більш вимогливо ставитися до себе. Майбутнє покаже, на що я здатна.

О. БЛАГОДАРОВА,
студентка II курсу біофаку.

І ПАМ'ЯТАЄ СВІТ ...

В актовому залі деканату по роботі з іноземними студентами пройшла друга загальноуніверситетська конференція іноземних студентів, присвячена 40-річчю Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Її відкрив проректор з міжнародних зв'язків доцент М. М. Чесноков.

Студент II курсу історичного факультету Валентин Георгієв Дмитров (НРБ) розповів про свої дослідження з питань впливу перемоги Радянської Армії на зростання антифашистського, антиімперіалістичного руху в країнах Європи.

Виступ студента II курсу юридичного факультету Хашматулли Вехруза (ДРА) був присвячений трудовому героїзму радянського народу у роки Великої Вітчизняної війни.

Значний інтерес присутніх викликав реферат студента II курсу юридичного факультету Мухаммеда Акбара (ДРА) про Радянську Армію — армію інтернаціоналістів. Ця ж тема отримала дальший розвиток у виступі студентки V курсу філологічного факультету Катажини Карбовської (ПНР).

Цікаве повідомлення зробив студент IV курсу історичного факультету Роже Гарсія Карлос (Куба). Він зупинився на значенні досвіду

партизанського руху на тимчасово окупованій території СРСР для сучасного національно-визвольного руху.

Дослідженню та узагальненню досвіду бойових традицій антифашистського підпілля присвятив свою доповідь студент IV курсу фізичного факультету Мюллер Ірвайфер Штефан (НДР).

Студент II курсу факультету РГФ Доржійн Амаржаргал (МНР) захоплююче розповів про спільні дії радянських та монгольських збройних сил по розгрому японських мілітаристів.

Про вплив великої Перемоги радянського народу над фашизмом на долю його батьківщини розповів студент III курсу біологічного факультету Луїз Веласкес Чаваррія (Нікарагуа).

На заключення були коротко підведені підсумки конференції та оголошена подяка студентам і їх науковим керівникам за підготовку цікавих виступів.

Особливо слід відзначити сумлінну роботу з іноземними студентами доцента кафедри політекономії В. В. Суховської та асистента кафедри філософії природничих факультетів С. Федорко.

Л. ДОЛЕНКО,
декан по роботі
з іноземними студентами.

ВАРВАРИ XX СТОЛІТТЯ

Підохочувана імперіалістами США, ізраїльська вояччина продовжує широкомасштабні каральні операції проти населення ліванських міст і сіл. Варварському артилерійському обстрілу піддаються густонаселені квартали, в яких гинуть старики, жінки, діти.

На XII Всесвітньому фестивалі молодіжний трибунал повинен винести суворий вирок міжнародному імперіалізму за всі злочини на землі.

На знімку: літня ліванка оплакує своїх загиблих рідних.

Фотохроніка ТАРС.

Ми — інтернаціоналісти

Із історії фестивалю

Фестиваль — це представницький форум, на якому молоде покоління виробляє спільні дії боротьби за мирне майбутнє всіх країн і народів.

Історія фестивального руху почалася 38 років тому, коли молодь планети вперше об'єднала свої сили в боротьбі за мир. З того часу він росте і міцніє.

1947 РІК — I Всесвітній фестиваль молоді і студентів у Празі проходить з 25 липня по 17 серпня. 17 тисяч юнаків і дівчат представляли 71 країну. Лозунг фестивалю: «Молодь, єднайся у боротьбі за міцний і тривалий мир!»

1949 РІК — II Всесвітній фестиваль молоді і студентів проходив у Будапешті з 14 по 28 серпня. У ньому взяло участь 20 тисяч юнаків та дівчат з 82 країн. Лозунг фестивалю: «Молодь, єднайся! Вперед, за міцний мир, демократію, національну незалежність народів і краще майбутнє!»

1951 РІК — III Всесвітньому фестивалю, який відбувся у

Берліні з 5 по 20 серпня, взяло участь 26 тисяч юнаків і дівчат з 104 країн. Лозунг фестивалю: «Молодь, єднайся проти небезпек нової війни — за тривалий мир!»

1953 РІК — IV Всесвітній фестиваль молоді проходив у Бухаресті з 2 по 16 серпня. В ньому взяли участь 30 тисяч делегатів із 111 країн світу. Лозунг фестивалю: «Ні! Наше покоління не буде більше служити смерті і руйнуванню!»

1955 РІК — V Всесвітній фестиваль проходив у Варшаві з 31 липня по 15 серпня. До столиці Польщі з'їхалась 31 тисяча делегатів з 114 країн світу.

Лозунг фестивалю: «За мир і дружбу!»

1957 РІК — у Москві з 28 липня по 11 серпня проходив VI Всесвітній фестиваль молоді і студентів. У ньому взяло участь 34 тисячі юнаків і дівчат з 131 країни. Лозунг фестивалю: «За мир і дружбу!»

Підготувала Т. ГАЛКІНА,
студентка III курсу ГГФ,
інструктор комітету
комсомолу ОДУ.

ДО ЗУСТРІЧІ В МОСКВІ

Кубинська делегація на XII Всесвітньому фестивалі молоді і студентів буде найбільш численною з усіх кубинських делегацій, які брали участь у таких міжнародних форумах. Це стало можливим завдяки запропонованій нам радянським комсомолом допомозі у перевезенні кубинських делегатів, — підкреслив кандидат у члени ЦК Комуністичної партії Куби перший секретар Спільних молодих комуністів (СМК) Куби Карлос Лахе. Він повідомив, що постійна комісія Міжнародного підготовчого комітету фестивалю запропонувала 1300 кубинцям взяти участь у форумі молоді в Москві.

Кубинські делегати прибудуть на пароплаві до Ленінграда, звідки поїдуть поїздом у Москву. Водночас разом з кубинцями відправляється делегація з країн Центральної Америки і Карибського басейну. Перший секретар СМК повідомив, що всі учасники

XII Всесвітнього фестивалю молоді і студентів (а їх буде близько 20.000) під час форуму проживатимуть у кращих московських готелях і кожна делегація буде мати свій дім-клуб.

Кубинська молодь зустріне своє національне свято 26 липня на радянській землі. Фестиваль почнеться 27 липня мітингом на стадіоні ім. В. І. Леніна і парадом всіх делегатів. Наша делегація як організатор попереднього фестивалю відирис цей парад. Представники Куби передадуть радянській молоді естафету фестивалю.

В постійній комісії Міжнародного підготовчого комітету бере участь представник кубинського національного комітету. Цей робочий орган намітив конкретні заходи, які будуть проведені в 15 секціях: спортивній, робітничої молоді, молодих вчених, економічного співробітництва, національної незалежності і розвитку країн, прав молодих жінок, руху неприєднан-

ня тощо. Працюватимуть секції з туризму, роззброєння і миру, студентська секція, секція антифашистської солідарності тощо.

Одним з найважливіших заходів явиться антиімперіалістичний суд, на якому, як і на XI фестивалі, будуть засуджені акції імперіалізму проти народів світу.

Обрання кубинських делегатів почалося 8 лютого у школі імені Леніна у місті Гавані, в молодіжному колективі «XII фестиваль» у Матансасі і в танковому батальйоні одного з підрозділів Західного округу.

По всій країні створюються штаби XII фестивалю і фонди солідарності, які очолять збір подарунків кубинської делегації міжнародному молодіжному форуму у Москві.

Рамон РОДРІГЕС,
студент IV курсу
хімфаку,
замісник секретаря
СМК Куби в ОДУ.

ЧОГО БОЯТЬСЯ ІМПЕРІАЛІСТИ?

Як відомо, 1985 рік оголошений Генеральною Асамблеєю ООН Міжнародним роком молоді. Символічно, що головною подією Року молоді стане XII Всесвітній фестиваль молоді і студентів, що відбувається влітку у Москві під девізом «За антиімперіалістичну солідарність, мир і дружбу». Форум у Москві буде важливою віхою на шляху згуртування демонстративної молоді планети в боротьбі за збереження миру, проти імперіалізму та мілітаризму.

Це, природно, не влаштовує імперіалістичні реакційні кола. В країнах Заходу, в першу чергу в США, з ініціативи та при підтримці державних органів розгорнута шалена пропагандистська кампанія по дискредитації міжнародного свята молоді та його демонстративних ідеалів. З метою зрівняти Московський фестиваль, підірвати та розколати демократичний рух молоді у квітні на Ямайці заплановано провести так звану «міжнародну

молодіжну конференцію вільного світу», яку буржуазна пропаганда намагається зобразити як «основний захід» Міжнародного року молоді. Гасло цього збіговиська — «Ніяких червоних на молодіжній конференції в Кінгстоні» яскраво засвідчує його антикомуністичну направленість. Показово, що на «конференцію» будуть запрошені «борці за справжню свободу і демократію» в соціалістичних країнах, тобто дисиденти та різного роду відщепенці.

Прогресивна молодь світу гнівно засуджує провокаційну акцію, задуману антикомуністами. Будь-які спроби послабити антиімперіалістичну єдність демократичної молоді та студентства планети — безперспективні і приречені на провал.

В. КОВАЛЬЧУК,
старший викладач кафедри
наукового комунізму.

БАЙДУЖІСТЬ — ЦЕ НЕБЕЗПЕЧНО

Прочитав бесіду кореспондентів нашої університетської газети з Геннадієм Антипенком під заголовком «Байдужість убиває особистість» і мені теж захотілося поділитися своїми роздумами з приводу піднятих питань. Тим більше, що я маю намір говорити про досить-таки специфічні колективи, якими являються комсомольські організації співробітників університету. Таких організацій у нас 23. Їх членами являються молоді співробітники факультетів, кафедр, наукових підрозділів тощо. Це викладачі, аспіранти, наукові співробітники, лаборанти, секретарі, робітники, — люди хоча й комсомольського віку, проте різні за освітою, життєвим досвідом, інтересами та пристрастями.

Варто зауважити, що проблем в таких комсомольських організаціях, мабуть, більше, аніж в комсомольських студентських організаціях. Як жартома кажуть досвідчені комсомольські працівники, чим більше проблем, тим більше недоліків. Я не помилюсь, якщо зазначу, що найбільш серйозним і, певно, типовим недоліком для роботи комсомольських організацій співробітників являється вражаюча пасивність більшості їх членів, пасивність, яку нелегко відрізнити від байдужості.

Нещодавно проведена атестація комсомольців-співробітників виявила, що багатьом з них просто не було про що звітувати. Звичайно, звинуватити в цьому можна і комсомольське бюро організації — для цього є всі підстави. Але не можна не сказати й про інше. Хіба, наприклад, можна порівняти інтереси аспіранта, молодого викладача, науковця з світоглядом і інтересами тих юнаків і дівчат, які тільки-но пересіли з шкільної партії на студентську лаву? Звичайно, ні. Отже, мабуть, є всі підстави стверджувати, що в даному випадку комсомольці-співробітники повинні розуміти, що їх пасивність як комсомольців — це вияв громадської недієздатності, свого роду духовний паразитизм.

Поясню свою думку. Знаю деяких молодих співробітників, які часто скаржаться на нудьгу, монотонність і одноманітність життя. Згадую відомий вислів Хемінгуей: «Якщо тебе бере нудьга, то ти, чорт візьми, сам у цьому винен».

Але сьогодні мова йде не про особисту нудьгу, а про небажання віддати усього себе улюбленій справі, громадській роботі, без якої справжня людина себе просто не може уявити.

Прочитав у святковому номері «ЗНК» нарис про професора Валерію Андріївну Кухаренку і якось мимохідь подумав: «Ось кому, напевно, ніколи не було нудно». А чому? Бо все своє життя, від ранку до ночі, ця людина була не просто у вирії подій, але приймала в них безпосередню участь. Смішно навіть уявити собі, щоб Валерію Андріївну хтось «активізував» чи закликав до корисних справ. Значить висновок один: активним, громадськи свідомим може бути лише людина, яка не звикає сидіти, склавши руки, і чітко усвідомлює свої обов'язки перед суспільством.

Активність, якщо хочете,

— доказ наявності у людини звичайної совісті. Додам іще декілька рис до портрету пасивного комсомольця серед співробітників університету.

Знаю одну молодшу ще жінку, про таких іноді кажуть «хитра». З погляду тиха, можна подумати навіть, сором'язлива. Під час комсомольських зборів її ніби й немає. Дивується інколи, і як їй удається завжди залишатися осторонь якихось громадських доручень. У таких навіть зір зів'яли, ходять, ніби напівсонні. Та одного разу випадково став свідком того, як цій дівчині принесли «із-під поли» ганчір'я з іноземною етикеткою. Боже мій, я навіть здригнувся, не впізнав моєї знайомої. Очі горять, як у хижака, на щоках нездоровий рум'янець, вся рухлива, аж тіліпається, і мені стало страшно. Страшно, бо було очевидно, що за частоклопом безкінечних заходів ми не помітили, у яку багнюку затягнуло нашого товариша.

Хотів би торкнутися і такого питання. Одного разу відверто розмовляв з давнім приятелем, членом комсомольського бюро однієї з організацій співробітників. Виявилось, що найбільш тяжкою справою для бюро є складання планів виховної роботи та розробка заходів по підвищенню активності комсомольців. Не знають що й писати. І я згадав, скільки різних тижневиків та місячників, різних конкурсів проводили і оголошували у свій час комітет комсомолу університету або ж «ЗНК». Але спитайте, чи хтось із комсомольців-співробітників приймав у них участь, або чи надіслав на конкурс на кращий нарис про ветерана Великої Вітчизняної війни свою роботу? А подивіться, скільки комсомольців-співробітників бере участь у художній самодіяльності університету. Можна на пальцях перелічити. А ми «вигадуємо» заходи.

Проте, я не хотів би, щоб у більшості читачів склалося враження, що всі комсомольські організації співробітників працюють без вогника, без молодечого запалу. Чимало добрих слів я міг би сказати про комсомольців Обчислювального центру та Астрономічної обсерваторії, які перерахували кошти на будівництво пам'ятника Перемоги у Москві. Цікаві зустрічі-диспути проводять в гуртожитку № 5 молоді співробітники філфаку у співдружності з кафедрою філософії гуманітарних факультетів. А хіба комсомольці інших організацій менш здібні? То чого ж бракує?

На березневому (1985 р.) Пленумі ЦК КПРС було зазначено, що в роботі з людьми не може бути «великих» чи «малих» справ. Отже, ніхто з нас не має морально-го права не лише самому залишатися осторонь актуальних громадських справ, але й прозявати байдужістю до тих, хто знаходиться сьогодні у числі «вічно пасивних». Байдужість може привести до нещастя. І над цим необхідно всім нам серйозно замислитися.

В. НЕМЕРЦАЛОВ,
член комітету комсомолу ОДУ, відповідальний за роботу комсомольських організацій співробітників.

ПЕИЗАЖ — один із найбільш дивовижних і чудових жанрів живопису. Звертаючись до нього, художник не тільки розповідає про світ, в якому живе, але й передає свій світогляд, вчить патріотизму.

Російське образотворче мистецтво завжди славилось майстрами пейзажного живопису: С. Щедрін, О. Саврасов, І. Шишкін, А. Куїнджі, І. Левітан, К. Юон — всі зробили значний внесок у розвиток цього жанру.

Одним із продовжувачів традицій російського реалістичного пейзажу у радянському живопису являється Народний художник СРСР, академік Олексій Михайлович Грицай. Одеси давно знайомі з його творчістю. Одна з кращих робіт майстра «Весняне сонце» експонується у відділі радянського мистецтва Одеського художнього музею.

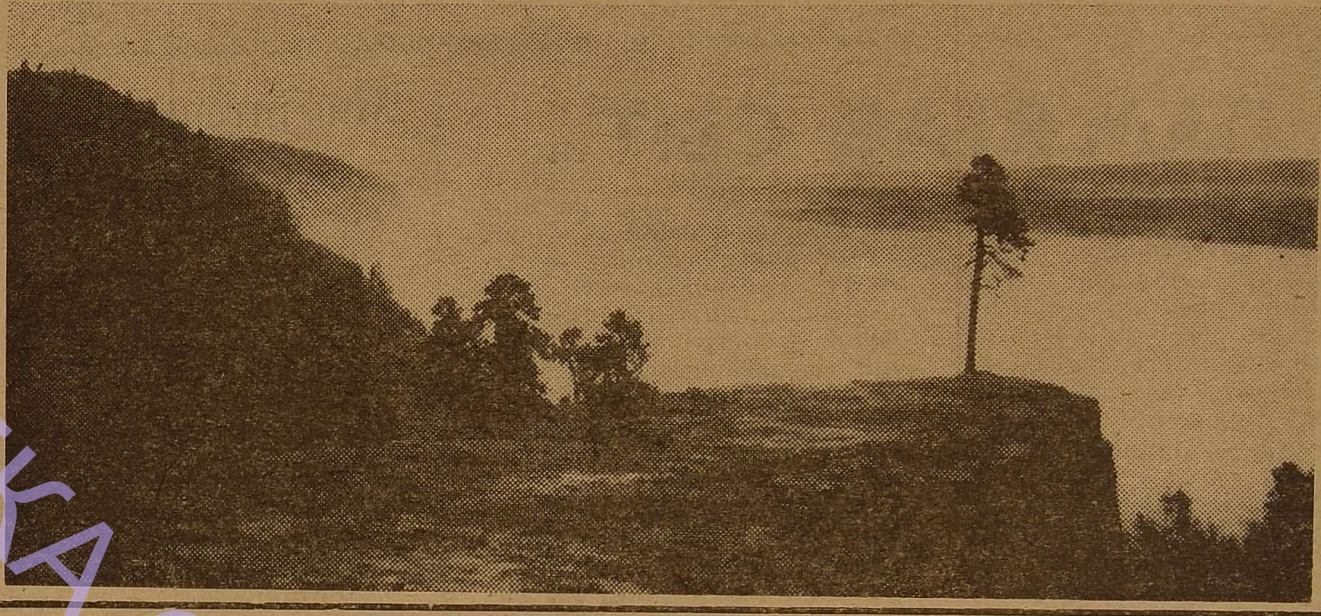
Зараз у залах музею свято. Уперше в нашому місті відкрита персональна виставка О. М. Грицай. Подібна виставка — важливий рубіж

для художника. Звітуючи про свою творчість, майстер аналізує зроблене, ставить перед собою нові творчі завдання.

У світі прекрасного МАЙСТЕР ЛІРИЧНОГО ПЕЙЗАЖУ

О. М. Грицай в 1939 році закінчив Академію мистецтв. Війна захопила молодого солдата на західному фронті, воював на різних фронтах, закінчив війну з нагородами, серед яких медаль «За оборону Сталінграда».

Після війни художник звертається до портрета, жанрової картини, але поступово він присвячує себе пейзажу. Інтерес до цього жанру переходить у справжнє захоплення.

ШКОЛА МУЖНОСТІ І БЛАГОРОДСТВА

Оперативний комсомольський загін дружинників (ОКЗД) університету було засновано у 1981 році. З перших днів створення загону комсомольці активно включились в боротьбу з правопорушеннями, за підтримку правопорядку. За три роки існування загону дружинниками ОДУ проведено понад 1300 рейдів, затримано 1661 правопорушників.

За активну роботу по охороні громадського порядку та профілактику правопорушень, за допомогу працівникам карного розшуку, відділу по боротьбі з розкраданням соціалістичної власності та патрульно-постовій службі у 1982 році університетський загін дружинників було нагороджено Грамотою Центрального райкому ЛКСМУ м. Одеси, а у 1983 році — Грамотою Одеського обкому ЛКСМУ.

Робота в оперативному загоні виховує у юнаків та дівчат нетерпимість до будь-яких порушень соціалістич-

ного громадського порядку, готовність стати на захист радянської людини чи народного добра, виховує активну життєву позицію.

Говорячи про діяльність дружинників, неможливо не сказати про кращих з них. Це — студенти I курсу філфаку Ю. Кисельов та О. Корчагіна, які затримали раніш засудженого злочинця, студент IV курсу юрфаку заступник командира загону Ф. Іскендеров, студенти IV курсу істафу О. Мироненко та І. Острцова, яким була оголошена подяка по Центральному РВВС. 23 дружинника університету нагороджені значком ЦК ВЛКСМ «За активну роботу по охороні громадського порядку». Нагороджені також Грамотою Одеського обкому ЛКСМУ, Грамотою Центрального РК ЛКСМУ — 29 дружинників, Грамотою ЛКСМУ — 34 дружинника. Багато колишніх членів ОКЗД працюють зараз у правоохоронних органах.

Через ліричний пейзаж художник виразив найбільш заповітні думки і почуття.

О. М. Грицай ніколи не прагнув до яскравого, ефективного пейзажу. Мотиви його полотен завжди прості, але вони нікого не залишають байдужим.

Кожна картина — «Осинник», «Весна» чи «Негода», «Присмерки» чи «Старий в'яз» «Літній сад» чи «Кінець вересня» — це зізнання у глибокій, ширій любові до Батьківщини. Не випадково полотна Грицай такі близькі до лірики Єсеніна, він зумів досягнути «несказанное, синее, нежное». М'яко і доброзичливо нагадуючи своєю творчістю про необхідність не поривати зв'язків з красою землі, художник робить неочінуваний внесок у боротьбу за духовне удосконалення кожної людини і людства в цілому.

Н. ЯКОВЕНКО,
зав. сектором
Одеського художнього
музею, випускниця ОДУ.

О. Грицай. «Над Волгою»,
Фотографія В. Шулеки.

Ефективна робота загону дружинників стала можливою завдяки постійній увазі та підтримці з боку парткому, комітету комсомолу університету. Наприкінці 1984 року проректор М. М. Чесноков зустрівся з командирами ОКЗД гуртожитків. На зустрічі були погоджені заходи, спрямовані на поліпшення роботи по зміцненню громадського порядку в гуртожитках та залученню до цієї роботи іноземних студентів.

Зараз в університетському загоні дружинників проходить зміна поколінь, продовжується організаційна робота по впровадженню нового положення про ОКЗД.

А. БАБІЙ,
студент IV курсу
юрфаку, член комітету
комсомолу ОДУ,
відповідальний
за правову роботу
та діяльність
комсомольських
оперзагонів.

ЗАВІТАЛИ В ГОСТІ

Днями в університеті відбулась зустріч студентів і викладачів з туристами із Федеративної Республіки Німеччини. У складі туристської групи були люди різного віку, соціального походження, освіти тощо. Здебільшого це були мешканці із відомого міста Бремена.

Ректор університету професор В. В. Сердюк докладно розповів гостям про історію університету, його кращі традиції та сьогоденні справи.

Особливий інтерес гостей викликала розповідь про систему вищої освіти в СРСР, про право кожного радянського юнака і дівчини на безкоштовне отримання будь-якої професії за власним вибором. Дивно було чути гостям про те, що Радянська держава не лише піклується про здобуття молоддю середньої та вищої освіти, але й бере на себе турботи про влаштування на роботу молодих спеціалістів.

Секретар комітету комсо-

молу університету Ігор Бандюк розповів про структуру і діяльність Ленінської Комуністичної Спілки Молоді у вузі.

На закінчення зустрічі гостям були показані палеонтологічний музей університету та вручені пам'ятні сувеніри, присвячені наступному XII Всесвітньому фестивалю молоді і студентів у Москві.

Зустріч пройшла в атмосфері дружби і взаєморозуміння.

С. ЛІТВИНОВ,

Редактор М. ЩЕРБАНЬ.

ПИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).